



بازگشت و ایکینگ‌ها



غیبت نروژ در سطح اول فوتبال ملی جهان و اروپا برای سال‌های متوالی، باعث شده بود تا بسیاری فراموش کنند که نروژ، همواره یکی از تیم‌های مدعی و قدرتمند در بخش اسکندیناوی بوده و از معدود تیم‌های اروپایی است که سابقه حضور در دوره‌های نخست جام جهانی را دارد. تنها یک دوره حضور در جام ملت‌های اروپا، باعث شده تا نروژ کارنامه درخشانی در رقابت‌های بین‌المللی نداشته باشد اما در طول تاریخ، بازیکنان زیادی از این کشور در تیم‌های مطرح اروپایی حاضر بوده‌اند. با ظهور نسل جدید ستارگان فوتبال نروژ در سطح اول فوتبال اروپا به بهیتری مهاجم تمام عیار چون ارلینگ هالند، روند ناکامی نروژ در صعود به تورنمنت‌های معتبر به پایان رسید و این تیم، قرار است برای نخستین بار در قرن ۲۱ در جام جهانی حاضر باشد؛ جامی که با حضور ۴۸ تیم، فرصتی را برای حضور تیم‌هایی چون نروژ در آمریکا، کانادا و مکزیک فراهم کرده است.

نحوه صعود چگونه بود؟



نروژی یکی از بهترین تیم‌های مقدماتی جام جهانی در منطقه اروپا بود و توانست با قاطعیتی مثال‌زدنی، حضور خود در جام جهانی ۲۰۲۶ را قطعی کند. روی کاغذ، نروژ باید تا آخرین بازی مقابل ایتالیا صبر می‌کرد اما مسیر صعود نشان می‌داد که نروژ به راحتی توانسته جواز حضور در جام جهانی را کسب کند. نروژ در هر هشت بازی مقدماتی به برتری رسید و تنها رقیب جدی در گروه یعنی ایتالیا، رفت و برگشت با نتیجه سه بر صفر در اسلو و چهار بر یک در میلان مقابل ایکینگ‌های بی‌رحم شکست خورد. یکی از بازی‌های به یادماندنی نروژ در مسیر صعود به جام جهانی نیز پیروزی ۱۱ بر یک مقابل مولداوی بود که شادریان سولباکن را تبدیل به بهترین بازیکن فوتبال اروپا در مقدماتی جام جهانی کرد. این در حالی است که نروژی‌ها دو سال قبل، در صعود به یورو ۲۰۲۴ ناکام بودند و عملکرد بهتری از خود در مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۶ به نمایش گذاشتند.

بازگشت به روزهای خوش دهه ۹۰



این چهارمین حضور نروژ در تاریخ جام جهانی خواهد بود. در جام جهانی ۱۹۳۸ که تورنمنت به صورت تک حذفی برگزار شد، آنها تنها با یک شکست از دور مسابقات کنار رفتند و پس از سال‌ها و در دهه ۹۰، به جام جهانی بازگشتند؛ زمانی که با حضور ستارگانی مطرح و رشد فوتبال باشگاهی در این کشور، نروژ پیش از جام جهانی ۱۹۹۴ در آمریکا، به رده دوم رده‌بندی فیفا نیز رسیده بود. در همان جام، نروژ تبدیل به تنها تیم تاریخ جام جهانی شد که با کسب چهار امتیاز، در رده آخر گروه خود قرار می‌گیرد؛ پایین‌تر از مکزیک، ایرلند و ایتالیا که به عنوان تیم سوم گروه، تا فینال صعود کرد. نروژ در این جام تنها یک گل به ثمر رساند و یک گل هم خورد و یکی از عجیب‌ترین تیم‌های تاریخ جام جهانی بود. چهار سال بعد در فرانسه اما تیم نروژ جامی متفاوت را پشت سر گذاشت. پیروزی با پانزده دقیقه ۸۹ مقابل برزیل در آخرین بازی مرحله گروهی، نروژ را راهی مرحله یک‌هشتم نهایی کرد و آنجا بود که نسل طلایی فوتبال این کشور، با یک گل مغلوب ایتالیا شد. اینکه کشوری با سابقه نروژ که مردمش عاشق فوتبال هستند از سال ۲۰۰۰ نتوانسته به جام جهانی یا یورو صعود کند در حالی که تیم‌هایی چون مقدونیه شمالی، لتونی، گرجستان، آلبانی و ایسلند این کار را انجام داده‌اند، یکی از نکات عجیب فوتبال ملی در اروپاست.

مدل بازی نروژ چگونه خواهد بود؟



در دهه ۹۰ مدل بازی نروژ مبتنی بر توانایی فیزیکی بازیکنان و بازی مستقیم بود اما در دوره سولباکن، این ذهنیت در فوتبال ملی نروژ تغییر کرد. با حضور هالند و اودگارد در ترکیب، نروژ تبدیل به یک تیم با ذهنیت تهاجمی شده که به دنبال تسلط بر توپ و میدان در طول بازی خواهد بود؛ هر چند که تقابل با فرانسه و سننگال، یکی از سخت‌ترین گروه‌های جام جهانی را برای نروژ رقم زده است. اودگارد مانند پستش در آرسنال، در پوست هافبک تهاجمی سمت راست در سیستم ۴-۳-۳ و ۴-۲-۳-۱ به میدان می‌رود و در این تیم نروژ به جای اتکا به بازیکنان فیزیکی، بازیکنان تکنیکی چون آنتونیو نوسا و اسکار بوز نیز اهمیت بالایی دارند.

نروژ

Group I

چهارمین حضور در جام جهانی

سرمرینی: استاله سولباکن (نروژ)

کاپیتان: مارتین اودگارد

بهترین عملکرد: حضور در یک هشتم نهایی (۱۹۳۸ و ۱۹۹۸)

رتبه در رده‌بندی فیفا: ۳۱

ستارگان: ارلینگ هالند (منچستر سیتی)، مارتین اودگارد (آرسنال) و الکساندر شورلوث (اتلتیکو مادرید)

برنامه بازی‌ها:
چهارشنبه ۲۷ خرداد: عراق - نروژ ۱:۳
سه‌شنبه ۲ تیر: نروژ - سننگال ۳:۰
جمعه ۵ تیر: نروژ - فرانسه ۲:۳



فراز و نشیب یک سنت فوتبالی در اروپا

طلوع دوباره نروژ

فرخ حساسی/ تیم ملی فوتبال نروژ، با نام رسمی تیم ملی فوتبال مردان نروژ و به‌طور غیررسمی لاتندسلگت، نماینده این کشور در عرصه فوتبال مردان است و تحت نظارت فدراسیون فوتبال نروژ فعالیت می‌کند. این تیم در ورزشگاه خانگی خود، استادیوم اولووال در اسلو، به مصاف حریفان می‌رود و هدایت آن برعهده سرمرینی با تجربه، ستاله سولباکن قرار دارد.

نروژ تاکنون چهار بار در جام جهانی فوتبال حضور داشته است (۱۹۳۸، ۱۹۹۴، ۱۹۹۸ و ۲۰۲۶) و یک بار نیز در جام ملت‌های اروپا (۲۰۰۰) شرکت کرده است. نکته جالب در تاریخ فوتبال این کشور، عملکرد نروژ در برابر تیم ملی برزیل است؛ نروژ تنها تیم ملی است که هرگز مقابل برزیل شکست نخورده و از چهار دیدار با این تیم، دو پیروزی و دو تساوی کسب کرده است، از جمله پیروزی در مرحله گروهی جام جهانی ۱۹۹۸.

تاریخچه و دوران طلایی نروژ

عملکرد نروژ در فوتبال بین‌المللی معمولاً از همسایگان اسکندیناوی خود یعنی سوئد و دانمارک، ضعیف‌تر بوده است، اما این تیم دوره‌ای طلایی در اواخر دهه ۹۰ تجربه کرده است. تیم المپیک نروژ در بازی‌های ۱۹۳۶ به مقام سوم رسید و پیش از آن موفق شد میزبان بازی‌ها، آلمان را شکست دهد.

نروژ همچنین در جام جهانی ۱۹۳۸ حضور یافت، اما در دیداری سخت در وقت‌های اضافه با نتیجه ۲-۱ به ایتالیا، قهرمان نهایی باخت. پس از آن، این تیم تا سال ۱۹۹۴ در رقابت‌های جام جهانی در دهه‌های پس از جنگ جهانی دوم و تا دهه ۱۹۸۰، نروژ غالباً یکی از ضعیف‌ترین تیم‌های اروپایی محسوب می‌شد. آنها در این مدت هرگز موفق به صعود به جام جهانی یا جام ملت‌های اروپا نشدند و معمولاً در انتهای گروه‌های مقدماتی قرار می‌گرفتند. با این حال، نروژ موفقیت‌هایی پراکنده نیز داشت، از جمله پیروزی ۳-۲ برابر یوگسلاوی در سال ۱۹۶۵، پیروزی ۱-۰ خارج از خانه مقابل فرانسه در سال ۱۹۶۸ و پیروزی تاریخی ۲-۱ برابر انگلستان در سال ۱۹۸۱ که باعث شد گزارشگر ایدویی مشهور، بیورگه لیپین، جمله معروف خود را با شور و هیجان بیان کند: «ایسران شما یک شکست تمام‌عیار را تجربه کردند!»

دوران مدرن و مربی افسانه‌ای

دوران موفقیت نروژ در فوتبال مدرن عمدتاً بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۸ تحت هدایت اگیل «دریلو» اولسن رقم خورد. در این دوره، تیم ملی نروژ یک بار به رتبه دوم رده‌بندی فیفا رسید و موفقیت‌های چشمگیری کسب کرد. اولین موفقیت بزرگ اولسن، پیروزی ۱-۰ نروژ برابر کامرون در ۳۱ اکتبر در مرحله مقدماتی جام جهانی ۱۹۹۴، نروژ موفق

شد صدر گروه خود را بالاتر از هلند و انگلستان به دست آورد و هر دو تیم را در مسیر صعود شکست دهد. در رقابت‌های نهایی در ایالات متحده، نروژ در مرحله گروهی از دور مسابقات حذف شد؛ پس از پیروزی برابر مکزیک، شکست مقابل ایتالیا و تساوی برابر جمهوری ایرلند. در این گروه به طور غیرمعمولی مسابقات هر چهار تیم با چهار امتیاز و تفاوت گل یکسان به پایان رسید و نروژ موفق به صعود به مرحله بعد نشد.

در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه، نروژ دوباره توسط ایتالیا در همان مرحله از رقابت‌ها حذف شد، اما موفقیت چشمگیری آنها شکست برزیل بود. نروژ در این دوره، با تساوی برابر مراکش و اسکاتلند و پیروزی ۲-۱ برابر برزیل، نشان داد توان رقابت با بهترین‌های جهان را دارد.

پشتکار و تجربه

تیم ملی فوتبال نروژ نمونه‌ای از پشتکار، توسعه تدریجی و تجربه تاریخی در فوتبال اروپا است. از دوران طلایی دهه ۱۹۳۰ تا موفقیت‌های مدرن دهه ۱۹۹۰ و بازگشت به جام جهانی ۲۰۲۶، این تیم مسیر پرفراز و نشیبی را تجربه کرده است. توانایی مقابله با تیم‌های بزرگ، رکوردهای خاص و بازیکنان نسل‌های مختلف، نشان‌دهنده اهمیت نروژ در فوتبال بین‌المللی است. با ادامه سرمایه‌گذاری در توسعه فوتبال و هدایت فنی کارآمد، نروژ می‌تواند جایگاه خود را در میان تیم‌های برتر اروپا تثبیت کند و خاطره‌های جدید از موفقیت در جهان فوتبال بسازد.

فوتبال: تلاش برای بازگشت به روزهای اوج

تیم ملی نروژ اگرچه دیگر آن تیم مقتدر جام جهانی ۱۹۹۸ (که برزیل را شکست داد و به مرحله یک‌هشتم نهایی صعود کرد) نیست اما با حضور ستارگانی مثل ارلینگ هالند (یکی از بهترین مهاجمان جهان) و مارتین اودگارد (کاپیتان و طراح بازی)، دوباره طعم پیروزی را چشیده است. نروژ در جام ملت‌های اروپا ۲۰۰۰ آخرین حضور خود در یک تورنمنت بزرگ را تجربه کرد و پس از آن سال‌ها در حسرت موفقیت بود. اما نسل جدید، با همان روحیه «پایانه» یعنی کار تیمی و فروتنی، در تلاش است تا نام نروژ را دوباره بر بلندای فوتبال اروپا بنویسد.

ورزشگاه و هدایت فنی

استادیوم اولووال در اسلو، خانه تیم ملی نروژ، یکی از مهم‌ترین نمادهای فوتبال این کشور است. این ورزشگاه میزبان بازی‌های حساس و ملی بوده و فضای خاصی برای بازیکنان و هواداران فراهم می‌کند. هدایت تیم ملی بر عهده ستاله سولباکن است؛ مربی‌ای که با تجربه و استراتژی‌های نوین خود، سعی دارد نروژ را به ثبات و موفقیت در عرصه بین‌المللی بازگرداند.

دستاوردها و رکوردهای خاص

یکی از دستاوردهای نروژ که در سطح جهان



به ۹۰ درصد برقی کشور را تأمین می‌کند)، ارکان دیگر اقتصاد مقاوم و پایدار نروژ هستند.

برابری جنسیتی؛ پیشرو در جهان

امروز، بیش از ۴۰ درصد از کابینه و پارلمان نروژ را زنان تشکیل می‌دهند. پدران نروژی نیز از سهمیه مرخصی اجباری والدین برخوردارند و این کشور را به یکی از بهترین مکان‌ها برای زندگی زنان و خانواده‌ها تبدیل کرده است.

فریاد خاموش ادوارد مونک

اگر یک اثر هنری را نماد نروژ بدانیم، بدون شک تابلوی «جیغ» (The Scream) ادوارد مونک است. این نقاشی که نماد اضطراب و تنهایی انسان مدرن است، از مشهورترین آثار تاریخ هنر جهان محسوب می‌شود. مونک که در اسلو به دنیا آمد و در خانواده‌ای درگیر بیماری و مرگ پرورش یافت، تمام سیاه‌ترین احساسات انسانی را بر بوم کشید اما نروژ تنها مونک نیست. «گوستاو ویگلند»، مجسمه‌ساز بزرگی است که پارک مجسمه ویگلند در اسلو، با بیش از ۳۲ مجسمه برنزی و گرانیتی از چرخه زندگی انسان، یکی از بی‌نظیرترین فضاهای هنری جهان را خلق کرده است. در ادبیات، «هنریک ایبسن» با نمایشنامه‌هایی چون «عروسک خانه» و «دشمن مردم» انقلابی در تئاتر جهان به پا کرد و به «پدر ژالیسم» شهرت یافت. در موسیقی، «ادوارد گریگ» با قطعات رمانتیک و الهام گرفته از موسیقی فولکلور نروژ، یکی از بزرگترین آهنگسازان دوره رمانتیک است. اجرای موسیقی او برای نمایشنامه «پیر گینت» ایبسن، موسیقی متن فیلم‌ها و خاطرات جمعی بسیاری از مردم جهان شده است.

معماری چوبی در دل آبدارها

نروژ می‌داند یکی از نادرترین سبک‌های معماری جهان است؛ کلیساهای چوبی (Stave Church) که در قرن دوازدهم و سیزدهم میلادی ساخته شده‌اند. کلیسای چوبی «اورنس» (Urnes) واقع در سون و او فورا، دهانه، یکی از قدیمی‌ترین آنهاست و در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است. این کلیساها با سازه‌های عمودی و تزئینات آذین‌گونه که یادآور عصر وایکینگ‌هاست، معماری نروژ را در جهان منحصر به فرد کرده‌اند. سینمای نروژ نیز در دهه‌های اخیر با کارگردانی چون «یواخیم تریر» (فیلم درونه‌های آب) و «رواز اوتگ» (فیلم The Wave) در سطح بین‌المللی دیده شده است. «لیو اولمان»، بازیگر و کارگردان مشهور نروژی که با «اینکمار برکمان» در سوئد همکاری داشت، نیز یکی از چهره‌های مطرح سینمای هنری اروپاست.

مردان سرزمین یخی

بازی تاج و تخت

محمد رضا رحیم پورا/ وقتی تیم ملی نروژ با پیراهن قرمز تیره و آبی سرمه‌ای پا به زمین می‌گذارد، شاید دیگر خبری از آن نسل طلایی دهه ۹۰ را بیسفال و میولبه نباشد اما یک ستاره به نام ارلینگ هالند تمام چشم‌ها را به این تیم شمال اروپایی دوخته است. با این حال، نروژ فقط هالند نیست؛ این کشور سرزمین آفیوردهای عمیق، خوشبخت نیمه‌شب، الگوی بی نظیر رفاه اجتماعی و هنرمندی است که فریاد بی‌صای یک نقاش، جهان را به لرزه درآورد.

کشور آفیوردها و قانون یانته

نروژ در غرب شبه‌جزیره اسکندیناوی، با سواحل ندانده‌دار و کوه‌های پوشیده از برف، چهره‌ای خشن و باشکوه دارد. آبدره یا فیورد (به انگلیسی: fjord) شاخه‌های باریک و زرفی از دریا است که در خشکی پیش رفته باشد. آبدره معمولاً دارای دیواره‌های پرشیب و تنگی است. این دیواره‌ها در برفی زیاد آب دریا دامنه‌های کوه‌ها یا ادامه فرسایش یخچالی زیاد و عمیق شدن یک دره ساحلی تشکیل یافته است و یکی از جاذبه‌های نروژ محسوب می‌شوند اما زیباترین جاذبه این کشور، شاید مردمش باشند. قانون نانوشته «یانته‌لون» (Janteloven) در ریشه در ادبیات دانمارکی نروژی دارد، در دل فرهنگ نروژی رسوخ کرده است: «گمان نکن تو کسی هستی». این قانون که هشتاد خودبزرگ‌بینی است، جامعه نروژ را به الگویی از فروتنی، برابری و همبستگی تبدیل کرده است. مردم نروژ به شعار «همه با هم» (Alle sammen) باور دارند و تفاوت طبقاتی در این کشور به حداقل رسیده. اینجا پادشاه یا متروی معمولی رفت‌وآمد می‌کند و نخست‌وزیر در صف نانوائی می‌ایستد.

وایکینگ‌ها تا پناهنگان: تاریخی از جسارت

نروژ میراث‌دار وایکینگ‌های افسانه‌ای است؛ همان ملوانان جنگجویی که بین قرن هشتم تا یازدهم با کشتی‌های طویل خود از آبدره‌های نروژ به دل اروپا زدند و تاریخ آن قاره را دگرگون کردند. امروز، موزه کشتی وایکینگ در اسلو، با آن سه کشتی باشکوه متعلق به قرن نهم، یکی از پربازدیدترین جاذبه‌های نروژ است و پیوند عمیق این ملت با دریا را به رخ می‌کشد. اما نروژ چهره دیگری هم دارد. در قرن بیستم، این کشور به الگویی بشردوستانه تبدیل شد. نام «فریتوف نانسن»، کاشف قطبی و دیپلمات نروژی که در سال ۱۹۱۲ جایزه صلح نوبل را دریافت کرد، برای همیشه با مفهوم «گذرنامه نانسن» برای پناهنگان بی‌تابی گره خورده است. نروژ همواره یکی از سخاوتمندترین کشورها در پذیرش پناهنگان و کمک به توسعه جهانی بوده است.

اقتصاد: صندوقی برای آیندگان

نروژی یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان است اما نه به خاطر خوش شانس، که به خاطر مدیریت هوشمندانه. کشف نفت در دریای شمال در اواخر دهه ۱۹۶۰، اقتصاد این کشور را متحول کرد. اما برخلاف بسیاری از کشورهای نفتی، نروژی‌ها تصمیم گرفتند عجله نکنند. دولت «صندوق ثروت ملی» (Government Pension Fund Global) را تأسیس کرد تا درآمدهای نفتی را برای نسل‌های آینده ذخیره کند. امروز این صندوق با دارایی بیش از ۱.۷ تریلیون دلار، بزرگ‌ترین صندوق ثروت جهان است. علاوه بر نفت و گاز، صادرات ماهی (به ویژه سالمون) و انرژی آبی (که نزدیک



سولباکن اعاده حیثیت می‌کند؟

سرمرینی ۵۷ ساله نروژ یکی از هافبک‌های سرسخت این تیم در جام جهانی ۱۹۹۸ بود. او که در دو دوره مختلف با کپنهاگن به عنوان سرمرینی به هشت قهرمانی لیگ دانمارک رسید، نتوانست موفقیت‌های خود را روی نیمکت کلن در آلمان و ولورهمپتون در انگلیس تکرار کند اما همواره به عنوان یک گزینه بالقوه برای هدایت نروژ شناخته می‌شد. شروع مسیر او به عنوان سرمرینی تیم ملی نروژ نامیدکننده بود، جامی که سولباکن نتوانست تیمش را به پلی‌آف مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۲ برساند و در مقدماتی یورو ۲۰۲۴، پایین‌تر از اسپانیا و اسکاتلند قرار گرفت و فرصت حضور در این مسابقات را از دست داد. حالا و با درخشش در مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۶، سولباکن فرصتی برای اثبات خود روی نیمکت نروژ پیدا کرده و این تورنمنت، ویتترین فوتبال نروژ خواهد بود.